

1. Nogle hadith om ægteskab fra "Sunan Abu Da'oud", 11. bog

Abu Da'oud udarbejdede denne anerkendte samling ca. 200 år efter Muhammeds død. Ved hver hadith fortælles, hvem der er kilden.

"Fortalt af Abdullah ibn Abbas:

En jomfru kom til profeten (fred være med ham) og sagde, at hendes far havde bortgiftet hende mod hendes vilje, så profeten (fred være med ham) tillod hende at vælge selv.

Fortalt af Aisha, Ummul Mu'minin:

Allahs apostel (fred være med ham) sagde: Hvis en kvinde gifter sig uden sine værgers samtykke, er ægteskabet ugyldigt...

Fortalt af Abdullah ibn Umar:

Profeten (fred være med ham) sagde: Spørg kvinderne til råds om deres døtres ægteskab."

Islams fem "søjler"

Islam siges at bygge på følgende 5 søjler:

1. Trosbekendelse: Der er ingen Gud uden Gud (:Allah) og Muhammed er hans profet
2. Fem gange daglig bøn med front mod Mekka (oprindeligt mod Jerusalem)
3. Almisse til de fattige
4. Valfart til Mekka én gang i livet
5. Faste mens solen er på himlen i måneden Ramadan

Kalifatet

I årtierne efter Muhammeds død var der voldsomme stridigheder om, hvem der retmæssigt skulle være kalif. De første fire kaliffer (fra 632 til 661) var alle i familie med Muhammed. De to første var hans svigerfædre, de to næste hans svigersønner. Tre af de fire blev myrdet. Ali, Muhammeds svigersøn, der blev myrdet 661, er den sidste kalif, der anerkendes af alle muslimer. Hans søn, Hussein, blev dræbt i et slag, da han forsøgte at tilkæmpe sig kalifværdigheden. Stridighederne om kalifværdigheden lagde grunden til en varig deling af muslimerne. Shiamuslimerne anser Ali for den sidste retmæssige

Muhammeds svigersøn, Ali, var kalif fra 656 til han blev myrdet i 661. Han var den sidste kalif der anerkendes af alle muslimer. Her inspicerer han sine tropper. Persisk illustration fra 1200-tallet.

kalif, og i modsætning til det store flertal af muslimer, sunnierne, anerkender de ikke de efterfølgende kaliffer.

På trods af den megen ufred kom de fire første kaliffer til at stå i et særligt lys for muslimer. Deres korte periode ses traditionelt som en idealtilstand, som blev forrådt af senere kaliffer. Denne opfattelse gør sig stadig gældende i dag.

2. The National Muslim Student Association of the USA and Canada om de tidlige kaliffer

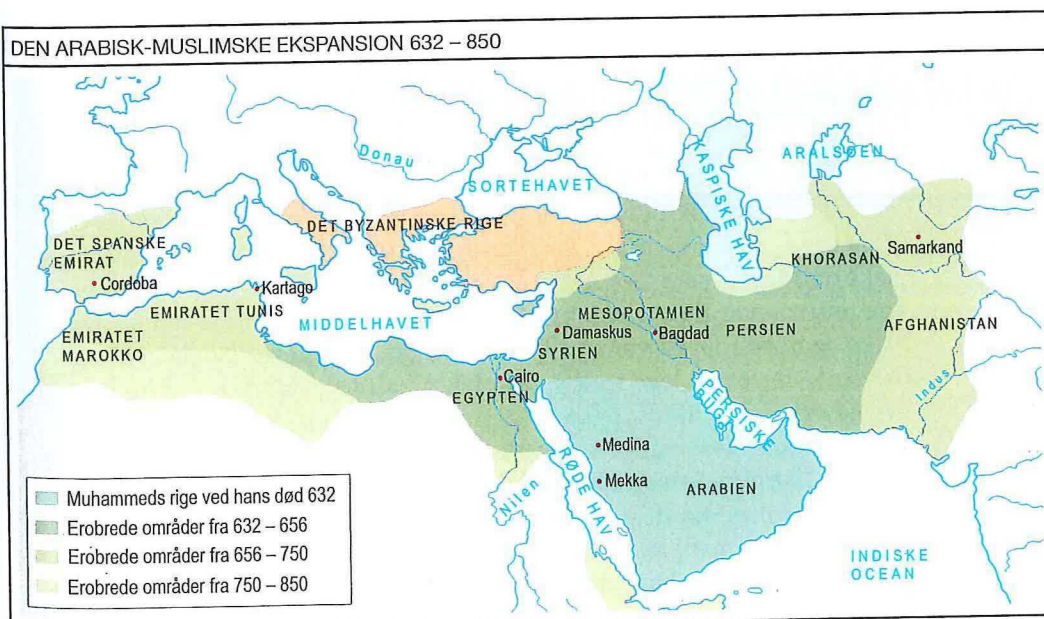
"(De første fire kaliffer) var alle blandt profetens (fred være med ham) tidligste ledsagere. De førte et simpelt og retfærdigt liv og anstrengte sig hårdt for Guds religion. Deres retshåndhævelse var retfærdig, deres behandling af andre var venlig og barmhjertig, og de var ét med folket – de første blandt ligemænd. Efter disse fire overtog de følgende kaliffer kongers og kejseres vaner, og den sande ånd af lighed mellem hersker og undergivne formindskedes betydeligt i muslimernes politiske liv."

Kalifatets ekspansion

Muhammeds samling af de førhen stridende arabiske stammer blev indledningen til en voldsom arabisk ekspansion. I løbet af mindre end 100 år lykkedes det araberne at erobre sig et mægtigt rige, der strakte sig fra Indien i øst til frankerriket i vest.

I krige med Byzans underlagde de sig først Syrien, Palæstina og Ægypten. Syriens hovedby, Damaskus, blev kalifatets, altså muslimernes, hovedstad. Kalifatet underlagde sig fuldstændigt det mægtige perserrige, og inden år 700 var hele Nordafrika erobret. I 711 satte araberne over Gibraltarstrædet og erobrede Spanien. Araberne fortsatte op i Frankrig, hvor den frankiske Karl Martel i et slag ved Poitiers i 732 besejrede en mindre arabisk hær. Den arabiske ekspansion standsede altså ved Pyrenæerne.

De arabiske angreb på byzantinsk og persisk territorium havde først karakter af plyndringstogter, men det viste sig hurtigt, at arabernes meget mobile og velorganiserede rytterhære stødte på ringe modstand. Takket været deres kamelflokke kunne araberne tilbagelægge store afstande gennem ørkenen, og de kunne trække sig tilbage til ørkenen, hvis de stødte på uventet modstand. Araberne drog fordel af, at de to stormagter, der først og fremmest kunne bremse deres ekspansion, begge var stærkt svækkede. Det byzantinske rige og perserriget havde slidt hinandens ressourcer ned gennem en 20 år lang krig fra 606 til 628, og perserriget havde oven i købet bagefter været igennem en 4 år lang borgerkrig.

3. Koranen om martyrer

"Sig ikke om dem, der bliver dræbt for Allahs sag: "De er døde". Nej! De lever, uden at I aner det" (2:154)

4. Nogle hadith om jihad, hellig krig, fra "Sunan Abu Da'oud", bog 14

Fortalt af Abdullah ibn-Abbas:

"Profeten (fred være med ham) sagde: Da jeres brødre blev ramt ved slaget ved Uhud, lagde Allah deres sjæle i en flok grønne fugle, der slår sig ned ved Paradisets floder og spiser dets frugter. ...Da de oplevede sødmen i deres føde, drikke og hvile, spurgte de: "Hvem vil fortælle vore brødre om, at vi er i live i Paradiset og forsynet med forråd, så de ikke taber viljen til jihad og trækker sig tilbage i krig?" Allah, den almægtige, sagde: "Jeg vil fortælle dem om jer.". Så Allah åbenbarede "Sig ikke om dem, der er blevet dræbt for Allahs sag" og resten af verset."

Fortalt af Ua'la-ibn-Munyah:

"Allahs sendebud (fred være med ham) varslede et krigstogt, og jeg var en meget gammel mand og havde ingen tjener. Jeg søgte derfor at leje en stedfortræder, der kunne tjene i stedet for mig, og jeg ville give ham hans andel (i krigsbyttet). Jeg fandt en mand. Da det var tid til opbrud, kom han til mig og sagde: Jeg ved ikke, hvad andelene bliver, og hvor meget min andel bliver. Tilbyd mig noget, uanset om der bliver andele eller ej. Jeg tilbød tre dinarer. Da der kom bytte, ville jeg give ham hans del, men jeg huskede de tre dinarer, så jeg gik til profeten (fred være med ham) og nævnte sagen for ham. Han sagde: Alt jeg kan finde til ham i forbindelse med togtet i denne verden og i den næste er de tre dinarer, der blev tilbudt ham"

I det byzantinsk beherskede Syrien svækkedes modstanden mod araberne desuden af de kristnes indbyrdes konflikter. På vigtige teologiske områder – som forståelsen af Jesu guddommelige og menneskelige natur – var de syriske kristne uenige med den græsk-ortodokse kirke og havde derfor været udsat for megen forfølgelse. Nogle kristne foretrak derfor at leve under arabisk-muslimsk snarere end under græsk-ortodokst herredømme.

De arabiske erobringer blev skabt på en særegen kombination af religiøs fanatisme og religiøs tolerance. Krigerne inspireredes af profetens løfter om belønning i det hinsides til dem, der ofrede livet i kampen for troen, samtidig med at de også motiveredes af de store rigdomme, de sejrige hære erobrede i krigsbytte. Men samtidig viste man tolerance over for de besejrede folkeslag. Jøder og kristne fik lov

til fortsat at praktisere deres religion, og de beholdt deres love. De nød en vis respekt som monoteister med en hellig skrift, som muslimerne anså for et – ganske vist forvansket – forstadium til koranen. De blev dog pålagt en særlig skat, mens muslimerne kun skulle betale en religiøst begrundet, statsfastsat almisse til de fattige.

Araberne og de erobrede områder

Eftersom araberne var relativt fåtallige og havde begrænset administrativ erfaring, var de også nødt til at inddrage mænd fra de undertvungne folkeslag i styret. Der indsattes arabiske statholdere i de erobrede områder, og der stationeredes arabiske tropper, men det lokale selvstyre blev i hovedsagen opretholdt. Således vedblev græsk i flere årtier med at være administrationssprog i de tidligere byzantinske dele af arabernes imperium.

Der var ikke noget stort pres på de undertvungne folkeslag for at få dem til at konvertere. Faktisk ansås Islam i begyndelsen for en religion for arabere, og koranen blev ikke oversat – den betragtedes jo bogstaveligt som Guds tale. Alligevel trængte det herskende folkeslags religion naturligvis frem. I Nordafrika gik berberne meget hurtigt over til Islam. Det var således en berber, der ledte det muslimske angreb på Spanien i 711. I Syrien og Palæstina gik islamiseringen meget langsommere. Det var en proces, der strakte sig over flere hundrede år, og endnu i dag findes der som bekendt kristne menigheder og kristne kirker i Mellemøsten.

5. Fredsvilkår for den kristne hersker over den spanske by Murcia, givet af den muslimske hærfører Abd al – Aziz, april 713

"Vi vil ikke opstille specielle regler for ham eller for nogen af hans mænd, ej heller forfølge ham eller fjerne ham fra magten. Hans tilhængere vil ikke blive dræbt eller taget til fange, ej heller vil de blive skilt fra deres kvinder og børn. De vil ikke blive tvunget til noget hvad angår religiøse anliggender, deres kirker vil ikke blive brændt ned, og deres hellige genstande ikke fjernet fra hans område, så længe han opfylder de følgende betingelser, vi har opstillet for ham. ... Han må ikke give beskyttelse til flygtninge, heller ikke til vore fjender. ... Han og hans mænd skal også betale én dinar hvert år, sammen med fire enheder hvede, fire enheder byg, fire enheder koncentreret frugtsaft, fire enheder vineddike, fire enheder honning og fire enheder olivenolie. Slaver skal betale halvdelen af disse beløb."

Samtidig med at Islam vandt udbredelse i de erobrede områder, trængte også det arabiske sprog frem. Befolkningerne i hele Nordafrika og Mellemøsten blev efterhånden altovervejende arabisk-talende.

Allerede i 661 var kalifatets hovedsæde blevet flyttet fra Medina til Syriens hovedby, Damaskus, og i 762 videre østpå til Bagdad. Men kaliffens position som hersker over den islamiske verden blev hurtigt en illusion. Den islamiske verdens enhed gik i opløsning, og de forskellige lande blev reelt selvstændige fyrstendømmer. I 900-tallet opstod der tilmed rivaliserende kalifater i Ægypten og i Spanien.

Omkring 800 var den arabiske ekspansion ophørt, og i 900-tallet var araberne i defensiven både i vest – i Spanien – og i Mellemøsten. I Spanien blev araberne skridt for skridt trængt tilbage af kristne kongedømmer i Nordspanien. Det var en "generobring" som spanierne kalder "reconquista", og som først var endeligt afsluttet i 1492, da den sidste arabiske by i Spanien, Granada, faldt. I Mellemøsten var Byzans i 800- og 900-tallet i offensiven mod araberne, og de var i stand til at vinde væsentlige dele af de tabte landområder i Syrien og Nordirak tilbage.

Den arabisk-islamiske kultur

Da araberne erobrede store tidligere græske og persiske områder, overtog de også en kolossal kulturel arv, og da der samtidig var tætte forbindelser til Asien, opsamlede den arabisk-muslimske verden mangfoldige kulturelle strømninger og datidens mest fremskredne teknisk-videnskabelig kunnen. I sammenligning hermed var det kristne Vesteuropa ved middelalderens begyndelse afsides og provinsielt. De klassiske græske filosofiske og videnskabelige skrifter blev oversat til arabisk, og græsk-romersk arkitektur dannede udgangspunkt for avanceret arabisk-muslimsk bygningskunst.

På områder som astronomi, matematik og medicin var araberne banebrydende. Vore dages talsystem, arabertal, udvikledes af araberne efter inspiration fra Indien. Det havde nullet som tegn, hvilket gav mulighed for at bruge cifrenes positioner i talangivelser. I slutningen af 1100-tallet lærte italienske købmænd talsystemet at kende og bragte det til Europa.

Der opstod vigtige muslimske lærdomscentre i bl.a. Cordoba, hvor også kristne europæere studerede. Den første oversættelse af koranen til latin blev foretaget af to vesterlændinge (fra England og Dalmatien), der opholdt sig i Spanien for at studere matematik.

Den islamiske civilisation havde også tråde til Skandinavien. I 800-tallet og 900-tallet var der gennem Rusland handelsforbindelser til kalifatet, og der er fundet en mængde arabiske sølvmønter fra denne tid især i Sverige, men også i Danmark. Der findes samtidige arabiske beretninger om vikingerne, der beskrives som uciviliserede barbarer.